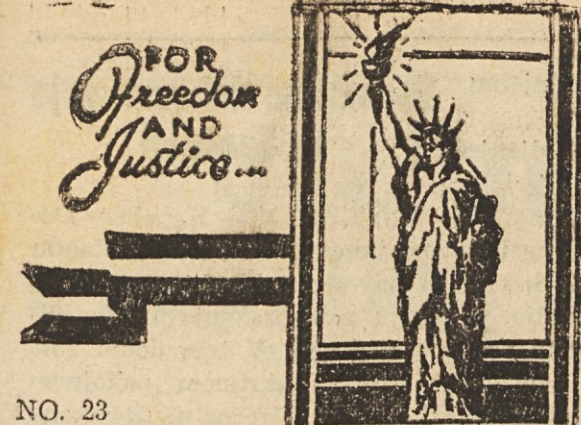

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 23

FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, FEBRUARY 2, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

Prvi odmevi atentatov na predstavnika SFRJ

Ameriška javnost na čelo naboja politično nasilje, ne spušta se pa v ozadje atentatov na predstavnika SFRJ.

CLEVELAND, O. — Ameriška javnost je že reagirala na atentate na jugoslovanske urade v naših mestih. Reakcija je taka, kot se spodobi za svobodno demokracijo. Ogromna večina poročil se omejuje na opisovanje posameznosti pri atentatih, njih načeloma obsoja, ne izrek pa sodbe, kdo je kriv in kdo ni. To prepušča preiskavi. Seveda pa ni pravila brez izjem. Tako na primer časnikar St. S. Rosenfeld trdi v The Washington Post, da vsi sumi letijo na Ustaše. Dokazov za to ne navaja nobenih, pač pa dodaja, da Ustaši "moriyo že par rodov, najprvo v imenu hrvaškega nacionalizma, potem pod vplivom Hitlerjevega pohlepa, zadnja leta pa v znamenju antikomunizma". Dopisnik očitno veruje, da je sum upravičen. To je lahko res, lahko pa tudi ni. Sodni postopek ima dolžnost, da to dožene. Sicer so pa Rosenfeldove besede pretirane. Ustaško gibanje gotovo ni nastalo iz želje po atentatih, tega vsaj do sedaj še ni nihče dokazal. Mislamo, da take prehitre sodbe le škodujejo iskanju resnice.

Odmev v belgrajskem časopisu

Tako je stališče, ki ga zahteva svobodna demokracija. Drugače je seveda pod diktaturo v Jugoslaviji. Tam jim ni dosti do resnice tudi v našem slučaju. Zato na primer uvodnik beogradske "Borbe" trdi, da je krivice čisto lahko najti. "So med fašističnimi emigrantskimi organizacijami, ki so policiji v Združenih državah in Kanadi dobro znane." Se daj pa gre beogradska "Politika", ki pravi, da so atentati "maščevanje uradnih krogov v ZDA in Kanadi ali pa morda samo enega (namreč kroga) med njimi" za jugoslovansko nasprotovanje vietnamski vojni. "Politika" celo dolži, da "je to organizirana akcija s političnim namenom...", ki ne bi bila mogoča, ako je ne bi oblasti tolerirale. Brez uradne podpore se... sovražne teroristične akcije ne bi mogle zgoditi.

Po domače se to pravi: v atentate so zamešane tudi oblasti v ZDA in Kanadi! Taka je pač poslednost pod jugoslovansko komunistično diktaturo. Kratkotrajno obtožuje tujo javno upravo za udeležbo v nasiljih, ne navaja pa za vse svoje trditve prav nobenega dokaza.

Vse to smo napisali zato, da pokažemo, kakšna je razlika med sistemom svobodne demokracije in sistemom komunistične jugoslovanske diktature, ki se rada baha, kako hudo je vnetja za resnico in stvarnost.

Dopisujte! Sporočajte novice iz svojega kraja!

Vremenski prerok pravi:

Dež in kasneje sneg. Hladnejše. Najvišja temperatura 40.

New York izvaja trdo predpise o parkiranju

NEW YORK, N.Y. — Mestni prometni komisiar Henry Burnes je izdelal načrt o strogem izvajanju prometnih predpisov glede parkiranja v mestnem središču. Najprej so jih začeli izvajati za poskušnjo novembra 1965 na 16 glavnih cestah skozi mesto in na področjih okoli gledališč. Poskus se je moral dobro obnesti, ker so ga postopno raztegnili na ves Manhattan med rekama in 34. ter 66. cesto.

Do preteklega septembra so puščali v miru avtomobile zdravnikov in diplomatov, tedaj so tudi te mirno odpeljali, če so bili parkirani na prepovedanih krajih. To strogo izvajanje predpisov je želo na eni strani široko odobravanje, na drugi pa seveda jezo in pritožbe. Tako so oblasti popustile v toliko, da sedaj zdravniki, ki so na potu k bolniku, lahko parkirajo 1 uro, kjer že morejo, diplomati pa le 15 minut. Ko ta čas preteče, policija tudi njihove avtomobile odpelje.

To je za lastnika precej draga zadeva. Plačati mora \$15 globe za parkiranje na nedovoljenem mestu, \$25 za odpeljavo avtomobila in po \$5 na dan za njegovo shranitev na mestnem svetu. Doselej je mesto New York na ta način zbralo že preko milijon dolarjev posebnih dohodkov.

Kurdi iščejo pomoč pri Rdečem križu

LONDON, Ang. — Voditelj kurdskih upornikov El-Barzani v Iraku je porabil čas nedogovorjenega zimskega "premirja" med kurdske upornike in iraškimi četami za to, da je poslal v London posebno delegacijo, ki naj išče pomoč za okoli 100.000 kurdske begunce, ki jih je iraška armada pregnala z domačij in se sedaj potikajo po severnih iraških gorah.

Iraška vlada je v opustošene kurdske vasi poslala 25.000 arabskih beguncev. Delegacija je dalje povedala, da je iraška vlada požgala vse vasi v okolici naftnih polj v Kirkuku in ne dovoli nikomur, da bi se tam naselili.

El-Barzani se je obrnil zato na Rdeči križ, ker se je do sedaj posrečilo le tej organizaciji, da je pregovorila iraško vlado, da sme pomagati žrtvam kurdskega upora. Najbolj je potrebna pomoč v zdravilih in sanitetnem materialu.

Rus Kosygin in Anglež Wilson upala na mir

Angleška javnost pričakuje, da bodo razgovori Kosygina in Wilsona prihodnji teden posvečeni v glavnem iskanju miru v Vietnamu.

LONDON, Ang. — Angleška politična javnost je prepričana, da bo mir v Vietnamu vidna ideja pri pogovorih med Wilsonom in Kosyginom, ki se bodo vršili prihodnji teden. Takrat pride namreč Kosygin na sedemdnevni obisk, ki je bil napovedan že pred leti. Glavna točka razgovorov bo seveda vietnamska vojna. Londonski politični opazovalci trdijo, da se položaj v Vietnamu začneja spreminjati. Bliza se ura, ko se bo vpliv kitajske revolucije na vietnamsko politiko zmeraj bolj čutil.

Vietnam bo moral vpotevati dejstvo, da bo kitajska revolucija oslabil položaj tovariša Mao Tsetunga, če bo v revoluciji sploh zmagal. Na drugi strani mislijo optimisti v Londonu, da bo Amerika zadovoljna z vsakim kompromisom, ki bi zanjo pomenil časten umik.

V teh in takih komentarjih je seveda prinešeno tudi dosti misli po željah, toda osnovna ideja, da čas zori za pogajanja za premirje, je začela v Londonu prevladovati. Ali se bo te ideje nalezl tudi ruski gost Kosygin, je pa veliko vprašanje. Tu di komunisti niso namreč spreminili tradicionalnega nezauznanja, ki ga imajo Rusi do Anglije. Kot se v Moskvi že stoletja bojuje Nemčije, tako ne zaupajo Angliji. To drži še danes. Zato rajše čakamo na konec razgovorov, predno se pridružimo angleškemu optimizmu.

Zanimiva reakcija na izgrede proti titovcem v Torontu

TORONTO, Kan. — Kot je znano, je bil tudi jugoslovanski konzularni urad v Torontu predmet dinamitnega napada. Na ta dogodek so reagirali sosedje urada na originalen način. Prosilili so mestno upravo, da naj konzulat preseli kam drugam, kajti atentati in podobni izgrede samo škodujejo vrednosti nepremičnin v okolici konzulata. Ni še znano, kakšen odgovor so dobili od mestne uprave.

Kitajska revolucija zajela tudi tuje diplomate

MOSKVA, ZSSR. — Te dni je kitajska rdeča garda začela napadati tudi tuje diplomate. Doselej si je privoščila le ruske in jugoslovanske. Sedaj je pa tudi madžarska vlada protestirala v Peipingu, ker so rdeči gardisti napadli avtomobil madžarskega poslanika v Peipingu. Mongolska vlada se je pa pritožila v Peipingu, ker so rdeči gardisti popakali z napisi poslopje njegove poslanstva v kitajski prestolici.

To, kar delajo rdeči gardisti v svoji domovini, slišajo delati tudi kitajski komunistični študentje po svetu. Tako je prišlo do prav smešnega položaja v Moskvi. Tam je namreč morala ruska vlada ograditi znani Leninov mavzolej z leseno ograjo, visoko 7 čevljev, da prepreči kitajskim demonstrantom, da se znašajo nad mavzolejem. Moskva je namreč postala zbirna točka za vso kitajsko mladino, ki je raztresena po svetu in se sedaj na povelje domačega režima vrača domov delat kulturno revolucijo. Ko se v Moskvi nabere dosti povratnikov, jih pa kitajsko poslanstvo naloži na transportno letalo in jih pošlje v Peiping. Dokler so kitajski fantje v Moskvi, pa iščejo prilike, da bi delali ruskim tovarišem skandale. Na piko so vzeli prav posebno Leninov mavzolej.

Trojke se bodo zopet pojavile v Moskvi!

MOSKVA, ZSSR. — Bili so časi, ko so bile sani s tremi dirkaškimi kolesi prava podoba moskovskega življenja. V trojke pa ni bila zaljubljena vsa Rusija, imele so svoje oboževalce povsod po svetu. Časi so se pa spremenili, prva svetovna vojna je trojke zamorila.

Sedaj jih bo želja ruskih komunistov po tujih valutah zopet spravila na ulice ruskih mest. Režim je namreč sklenil, da bodo, posebno pozimi, trojke prevzele del mestnega prometa.

Bodo pa tako v časih, da bo v središčih mest njim v čast prevzelo celo avtomobilski promet vsaj na tistih ulicah, kjer se giblje ruski "novi razred" in kjer je dosti turistov na ulicah.

Vse to je napovedala agencija TASS, ni pa rekla, kdaj se bo vse to zgodilo.

ZATIŠJE NA BOJIŠČU NAJODPRE POT K RAZGOVOROM

Na bojiščih v Vietnamu in posebno v letalskih napadih na Severni Vietnam je nastopil zastoj, ki ni toliko posledica vremena, kot uradno trdijo, ampak bolj načrtno zatišje, ki naj odpre pot k razgovorom o končanju vojne.

WASHINGTON, D.C. — Po danes objavljenem poročilu vojnih izgub v Vietnamu je število padlih ameriških vojakov že preseglo 7.100. Kljub zatišju, ki je nastopilo zadnje dni tako v bojih na tleh kot v letalskih napadih na Severni Vietnam, število žrtev naglo raste. Pretekli teden so končali največjo operacijo v tej vojni Cedar Falls, ki naj bi očistila "Železni trikot", kjer je bilo dve desetletji eno glavnih oporišč rdečih gverilcev. Vendar je danes začela ameriška patrila v jačini enega voda v zasedo rdečih prav na tem ozemlju in utrpela pri tem težke izgube. Do spopadov je prišlo na raznih krajih in ameriški marini. Južni Korejci in vladne čete so skupno v njih v zadnjih par dneh pokončali preko 115 rdečih. Letalski napadi na vojaške cilje v Severnem Vietnamu so bili v zadnjih dneh omejeni zaradi slabega vremena, kot trdijo uradna poročila, iz poluradnih virov pa prihajajo vesti, da je omejitev napadov na Severni Vietnam omejena namerno.

Severni Vietnam je menda po raznih diplomatskih potih opozoril Združene države na izjavo severovietnamskega zunanjega ministra, da "bodo razgovori o končanju sovražnosti možni šele, ko bodo Združene države brezpogojno končale bombne napade in vsa druga vojna dejanja proti" Severnemu Vietnamu. Nič ni v zvezi s tem omenjal znane 4 točke, ki jih je doslej redno stavjal Hanoi kot pogoj za razgovore.

Državni tajnik Dean Rusk je dejal včeraj, da je boj za oblast v rdeči Kitajski dal vodnikom Severnega Vietnama "več svobode" v pogledu iskanja miru, kot so jo ti imeli doslej. Državno tajništvo je že preje priznalo, da skrbno proučuje zadnje uradne izjave v Hanoju, pa je odklonilo "trenutno" te že sprejeti kot "spremenitev stališča" Severneje trojke zamorila.

Na lunino novo leto, ki ga praznujejo v Vietnamu prihodnje dni, je napovedano štiridnevno premirje. Zelo verjetno je, da se ga bodo ameriške sile držale in ga v slučaju, če se bo pokazalo, da obstoja v Hanoju volja za razgovore, tudi kar na tihem podaljšale. Zlasti naj bi to veljalo za letalske napade na Severni Vietnam.

ČUDNO STALIŠČE?

WASHINGTON, D.C. — Obrambni minister McNamara in njegovi civilni sodelavci v obrambnem tajnistvu so izračunali, da se ne izplača tvegati v 10 letih za protiraketni obrambni sistem Združenih držav 30 do 40 milijonov dolarjev, kar bi moglo rešiti življenje 90 milijonov Amerikancem v slučaju atomskega napada.

Isti ljudje se ne upirajo ameriškem posegu v Vietnam, ki je stal deželo v dveh letih 40 milijonov dolarjev!

Pogajanja med Sirijo in Izraelom napredujejo počasi

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Pred najtežavnijo nalogo stoji trenutno diplomat ZN norveški general Odd Bull. Vodi namreč pogajanja v okviru Mešane sirijsko-izraelske komisije za premirje. Komisija posluje na papirju že 8 let, ima pa šele sedaj prvo redno zasedanje. Seveda se arabskim delegatom nikamor ne mudi. Imajo samo po par sej na teden, pa še tam mlatio večinoma prazno slamo. Dobro je, da je general Bull znan po svoji potrpežljivosti. V tem bo tičal morebitni uspeh pogajanj.

Cleveland Twist Drill kupil podjetje

CLEVELAND, O. — Cleveland Twist Drill Co., 91 let staro večje podjetje s središčem na vzhodni strani mesta, v katerem je zaposlenih veliko število slovenskih rojakov, je kupilo te dni Eastern Machine Screw Corporation v New Haven, Connecticut.

Novo podjetje bodo preselili v Cleveland poleg sedanje tovarne. V njem bo predvidoma zaposlenih okoli 100 ljudi.

Cleveland Twist Drill ima poleg tovarne v Clevelandu še podružnici v Kanadi in na Škotskem ter Bay State Tap & Die Division v Mansfieldu, Mass.

Za General Motors lani slabše leto

NEW YORK, N.Y. — General Motors Corporation je lani zasluzila \$1.793 milijona, \$6.24 na delnico, v primeru z \$2.126 milijona v letu 1965.

Povprečni posek

SPOKANE, Wash. — V Združenih državah posekajo v gozdovih letno okoli 37 milijonov kubnih čevljev lesa.

Iz Clevelanda in okolice

Lepa starost—

V nedeljo, 5. februarja je rojstni dan Mrs. Dorothy Turpogac, 1118 East 76. Street; 82 let življenja in 60 let bivanja v Ameriki praznuje letos. Bila je rojena kot Dorica Piskač v vasi Gačice, župnija sv. Margarete pod Bielom pri Varaždinu. Naj bi zdrava in zadovoljna uživala zlati večer življenja!

Sestanek upokojencev—

V ponedeljek, 6. februarja, bo ob dveh popoldne v SDD na Rescher Avenue sestanek onih, ki so se prijavili za izlet Federacije klubov slov. upokojencev v Florido.

Skupno sv. obhajilo—

V nedeljo pri osmi sv. maši imajo članice Oltarne družstva fare sv. Vida skupno sv. obhajilo.

Iz bolnice—

Ga. Anna Cerar, 1377 E. 43 St., se je vrnila iz bolnice in se zahvaljuje vsem za obiske v bolnici, za darila, cvetje in dobre želje.

Nov dogovor o Stadionu—

Včeraj je bil sklenjen med mestno občino Cleveland in med lastniki baseball moštva "Indians" nov dogovor o rabi Stadionu za 4 leta. Mesto bo Stadion temeljito prenovilo.

Protest proti davku—

Nasprotniki mestnega dohodninskega davka so zbrali okoli 10.000 podpisov volivcev, ki zahtevajo, da mestni svet ponovno preudari vprašanje mestnega dohodninskega davka, ki ga je izglasoval v preteklem novembru, in ga predloži v odločitev volivcem pri prihodnjih primarnih volitvah. Podpisi bodo danes dopoldne predloženi uradniku mestnega sveta.

Vzgledi vlečejo tudi v arabskem svetu

BONN, Nem. — Delegat Arabske lige je izjavil, da je zelo verjetno, da bo Zahodna Nemčija kmalu obnovila redne diplomatske stike z Ligo, ki je vanjo včlanjeno 10 arabskih držav. Vse te države so l. 1965 pretrgale diplomatske stike z Bonnom, ker je nemška vlada stopila v redne diplomatske odnose z Izraelom.

Zadnje vesti

PRAGA, ČSR. — Po treh dneh tajne razprave, pri kateri sta bila navzoča dva zastopnika ameriškega poslanstva, je bila včeraj izrečena sodba nad ameriškim državljanom Vladimírom Kazan-Komarekom, ki so ga tu prijeli in zaprli, ko se je sovjetsko potniško letalo "zaradi tehničnih težkoč" ustavilo tu na letu Moskva-Pariz. Komarek je bil obsojen zaradi špijanaze v korist tuje države — češkoslovaška vlada ga smatra še vedno za svojega državljanu — na 8 let ječe. Njegov odvetnik je izjavil, da ne bo vložil priziva, baje upa, da ga bodo pomilostili in ga izgnali iz dežele.

WASHINGTON, D.C. — Letalske družbe bodo po včeraj tu objavljenem dogovoru prevzele večji del stroškov za vzdrževanje prvih poskusnih nadzvočnih potniških letal.

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden je bilo v bojih v Vietnamu mrtvih 131 ameriških vojakov, 822 pa ranjenih.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

63

No. 23 Thursday, Feb. 2, 1967

Cerkev in država med seboj

Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je v programatičnem govoru, objavljenem v ljubljanskem verskem listu "Družina", obdelal vprašanje odnosov med Cerkvijo in državo v luči II. vatikanskega cerkvenega zbora na splošno in še posebej v Sloveniji. Objavljamo ga po slovenskem tedniku "Katoliški glas" od 26. januarja letos, ki izhaja v Gorici v Italiji.

V katoliški Cerkvi se je z zadnjim koncilom končala tako imenovana Konstantinova doba, v kateri je bila država, zlasti krščanska, zaščitnica in varuhinja Cerkve, ji dajala predprave (privilegije) ter večkrat sploh omogočala njen obstoj.

Današnja Cerkve si pa varuštva države ne želi več, hoče le svobodo za svoje versko delovanje. Pripravljena je, da se iz višjih razlogov, zaradi svojega duhovnega poslanstva, odpove tudi dosedanjim zakonito pridobljenim pravicam v svetnih rečeh, kot je to že storila npr. v Alžiriji ali privilegijem, kakor to trenutno izvaja v Španiji.

Cerkve si želi le svobodo in neodvisnost v izvrševanju svoje službe za oznanjevanje evangelija, izvrševanje bogoslužja in neovirano vodstvo svojih vernikov. Cerkve danes ne ugovarja, da so njeni duhovniki pred zakonom izenačeni z drugimi državljani. Cerkvi ni za privilegiran ali celo prevladujoč položaj v družbi, še prav posebno pa ne v pluralistični družbi, kakor je danes naša. Cerkve se je po II. vatikanskem cerkvenem zboru otrešala patronalistične miselnosti, po kateri naj bi bila nekaka gospodujoča pokroviteljica tudi svetnih področij. V tem oziru nima pred seboj nikake težnje po svojem zmagoslavju na svetu. Cerkve, ki je na zadnjem koncilu razglasila polnoletnost in polnovrednost laikov v Cerkvi, odklanja tisto težnjo po klerikalizmu, da naj bi namreč duhovščina (kler) vršila tudi laiške posle, čeprav le subsidiarno, to je iz razlogov ljubezni in pomoči do bližnjega, kakor se je to zgodilo tudi pri nas v preteklosti.

SLOVENSKA DUHOVŠČINA IN DRŽAVA

Vsa slovenska duhovščina brez izjeme — je poudaril ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik ob letošnjem novoletnem sprejemu v Ljubljani na komisiji za verska vprašanja — je svoji državi ne le dejansko zvesta ali kakor pravimo lojalna, temveč je njej tudi s srcem privržena. Kdor bi jo glede tega samo sumnil, bi ji delal krivico. Hoče spoštovati vse pravne zakone sedanje ureditve in jim biti poslušna. Nihče od slovenskih duhovnikov si ne želi privilegiranega položaja ali ugodnosti. Le to si želijo in pričakujejo, da bi se z njimi ravnalo brez osebnih razlikovanj. Njihovo delo pomaga k vzgoji dobrih državljanov, zato je prav, če se jim tudi javno prizna, da opravljajo družbeno koristno delo.

Slovenske škofove in njihove duhovnike veseli, da tisti, ki z odgovornostjo vodijo usodo države, spodbujajo in vžigajo jugoslovansko pa tudi slovensko narodno zavest, ter da so jim pri srcu tudi pravice in skrbri naših narodnih manjšin zunaj meja jugoslovanske države. Isto dolžnost čuti tudi Cerkve na Slovenskem, saj jo ji posebej nalaga koncil v svetnem trinajstem odloku. Zato na tem področju velja skupno se prizadevati za skupne cilje.

Prav bi bilo zato — je nadaljeval nadškof dr. Pogačnik — da bi se odnosi med Cerkvijo in državo vedno ugodneje razvijali. V tej zvezi se je treba oddolžiti spominu tragično preminulega zveznega jugoslovanskega podpredsednika vlade Borisa Kraigherja. Zgodovina odnosov med državo in Cerkvijo v slovenski republiki je za dolga leta nerazdružno zvezana z njegovim imenom. Navedena dejstva in omenjene osnove morajo kljub ideološkim razlikam voditi do vedno boljšega soglasja in dobrega sožitja v blagor jugoslovanske države in v blagor Cerkve.

NE POLEMIKA, TEMVEČ DIALOG

Minilo je protireformacijsko obdobje, ko je Cerkve krotila svoje nasprotnike s pomočjo svetne sile in se duhovno zoper nje borila s polemiko. Danes je drugače: nastopilo je obdobje razgovora, dialoga, ko si Cerkve želijo v spoštovanju do vsakega človeka in njegovega nazora dobrohotnega razpravljanja z vsemi ljudmi, ki imajo dobro voljo.

Danes želi Cerkve služiti svetu po nauku evangelija, pomagati in delati dobro vsem ljudem. Tako pojmovanje nalog Cerkve v sodobnem svetu seveda zahteva, da duhovščina v nobenem družbenem in političnem sistemu aktivno ne posega v politiko.

Ko se je kardinal Spellman pri polnočnici blizu Saigona v Južnem Vietnamu neprevidezno zarekel, da je potrebna popolno zmaga orožja — te besede je na sveti dan

že omilil in popravil — so mnogi na vrhu Cerkve javno protestirali, ker je to v nasprotju s stališčem cerkvenega vodstva in z gledanjem koncila. Vsako obliko današnje vojne Cerkve oboja kot moralno zlo in jo ima za neprimerno orodje in sredstvo za doseg pravičnega in trajnega miru. Mir mora po nauku dobrega papeža Janeza XXIII. temeljiti na resnici, pravici, ljubezni in svobodi. V tem prizadevanju za mir, za konec vojne in za pot poštenih pogajanj ter razgovorov je danes vsa Cerkve edina s težnjami vseh miroljubnih narodov in držav.

Iz BARAGOVE DEŽELE

Po romanju v Baragovo Slovenijo

MARQUETTE, Mich. — Nekateri čitatelji Ameriške Domovine se najbrže še spominjajo, da so ameriški Slovenci in tudi neslovenski prijatelji misijonarja in škofa Friderika Barage iz Amerike napravili v juliju 1966 romanje skozi Fatimo, Rim in Višarje v Ljubljano in obiskali večino Baragovih krajev v domovini: Malo vas, kjer je bil rojen, dobrniško cerkev, kjer je bil krščen, Trebnje, kjer je Baragova graščina, Ljubljano, kjer je Baraga študiral in bil posvečen v duhovnika, ter Smartno pri Kranju, kjer je bilo Baragovo prvo kaplansko mesto. (Ob priliki se bomo povrnili s poročilom o nepozabnem obisku v Smartnem, kjer je več sto faranov z župnikom pričakalo romarje. Tu v Marquetteu angleški romarji še vedno govorijo o tistem pozdravu pred cerkvijo, o prelepem iskrenem slovenskem petju, o čudovitih orglah, o pobožni in čisti cerkvi.)

Marquetteški škof Noa je bil zakulisni vodja in javni patron romanja. To leto (1966) je praznoval svoj zlatomašinski jubilej in je hotel, naj bo to leto posvečeno ideji in pokretu za Baragovo beatifikacijo. Osebo je nameraval obiskati Ljubljano in tamkajšnje Baragove kraje in je povabil ljubljanskega nadškofa Jožefa Pogačnika, naj pride obiskat Baragove kraje v Ameriki, ker "da bo to močno pomagalo pri delu za Baragov svetniški proces." Nadškof se je povabilu odzval in obiskal Baragove in druge kraje v Ameriki. V Marquetteu je škof sklical ob tej priliki sestanek vodilnih duhovnikov v škofiji (31. avgusta). Prisoten je bil tudi nadškof Pogačnik in midva s škofovim spremljevalcem č.g. Darkom Slapšakom. V daljši debati pravi oštro škof Noa postulatorju: "Povej mi, kaj je še potrebno za proces. Jaz osebno ne morem poznati vseh podrobnosti. Zato sem te poslal študirat (v Rim) to stvar. Pripravljen sem podpisati vsak odlok, ki je za to potreben..."

Škofa Noa te tedne ni v škofiji. Postulator pravi, da bo takoj, ko škof pride nazaj (konec februarja ali marca) uradno otvoril proces. Bomo videli. Kaj je vzrok počasnosti? Do nekako pred dvema leti je bilo delo v štadiju zbiranja dokumentov. Neumorno delavni zgodovinar Jožef Gregorič pravi, da je sedaj za proces zbranih več kot dovolj dokumentov. Tako je povedal postulatorju tudi advokat za Baragov proces v Rimu (postulator je bil na letošnjem romanju). Po mojem mnenju je za počasnost več vzrokov; glavni je pomanjkanje delovnih moči v duhovniškem kadru. Duhovniki, ki bi bili kvalificirani za to delo, imajo po dve, tri, štiri službe. Postulator je škofijski kancler, je župnik nastajajoče fare in zida šolo. Novi predsednik Baragove zveze msgr. Fr. Scheringer (Slovenec) je dne 14. novembra sklical sejo odbornikov zveze in drugih delavcev na Baragovem polju. Prereševali so vse težave in možnosti. Bil je oster in odločen v zahtevah, da se proces takoj začne. Za novo leto je poslal vsem duhovnikom v škofiji tozadevno oštro pismo. Za Baragovo spominsko nedeljo (umrl je 19. januarja in bil pokopan 31. januarja 1866) je po-

slal vsakemu osnutek pridige. Bodimo torej potrpežljivi. Jako prav in lepo je zapisal nekaj opazk o tem milvauski dopisnik v Ameriški Domovini (na Baragov smrti dan, 19. jan.): "Zadnji nedeljo v mesecu januarju praznuje fara sv. Janeza kot Baragovo nedeljo. Ob tej priložnosti so ljudje naprošeni, da obnovijo svoje članstvo pri Baragovi zvezi, ki ima nalogo zbrati potrebni material za Baragovo proglašenje svetnikom. Vse priprave vzamejo veliko časa in denarja... Imeti moramo potrpljenje, dobro voljo in pravega duha... Sv. pismo nam polaga na srce delo za dobro stvar: Prosite in se vam bo dalo."

Kaj naj torej storimo? Molimo za trdno zdravje škofa Noa, da bo mogel izpeljati program svojega škofovanja: pomagati svojemu prvemu predniku Baragi do časti oltarja. Molimo tudi za vse delavne duhovnike v Baragovem procesu. Podpirajmo Baragovo zvezo z denarnimi prispevki. Predvsem se pa zatekajmo k božjemu služabniku Baragi za njegove priporočila pri Bogu v naših potrebah in stiskah. Proces bo lahko končan, toda če ne bomo izprosil od Baraga priznanih čudežev, bo proglašenje čakalo.

Marquetteški dnevnik The Mining Journal je prinesel za Baragov smrti dan toplo opozorilo za komemoracijo Baragove Smrti z mašo v kripti. V kripti je bila (19. jan.) sv. maša ob 10. Kljub silnemu mrazu so prišli Baragovi častilci. Spominski članek na uvodnem mestu je prinesel tudi škofijski list.

Devet svetih maš se je služilo (deloma pri Baragovem grobu) za zdravje hudo ponesrečenega g. Rihtarja v Clevelandu. Priporočamo ga vsem Baragovim častilcem, da se ga spomnijo s prošnjo k Baragi.

Tukajšnje udeleženske lanskega romanja v Baragove kraje v Sloveniji bodo povabile vse Baragove romarje (tiste v Sloveniji in tiste v tukajšnje Baragove kraje) spomladi v Marquette na prijazen sestanek (Reunion), ki se bo začel z obiskom škofa Barage v kripti. Kosilo bo v odlični restavraciji v romantičnem kraju v gozdu izven mesta. Gotovo bo to na soboto-nedeljo.

Letošnje romanje v Evropo bo od 13. julija do 3. avgusta (Lurd, Pariz, Amsterdam, Koeln, Dunaj, Maria Zell, Salzburg, Heiligenblut, Višarje, Innsbruck, Oberammergau, Monakovo, Švica). Na Dunaju obisk sobe, kjer sta se sestajala študent Baraga in sv. Klement Hofbauer (Dvorčak).

Rev. Joseph Godina

Banket Kluba upokojencev

EUCLID, O. — Kot vsako leto, tako se bo tudi letošnja velika priredba Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu. Člani pač želijo čim več domačega razvedrila v svojih jesenskih letih. Za letošnje so si omislili banket, odnosno večerjo, ki se bo vršil v nedeljo, 12. februarja, v SDD na Recher Ave., Euclid, O. Da bo večerja okusna, nam jamčijo članice, ki so izborne kuharice.

Večerjo bodo servirali od 4. do 7. ure popoldne. Po večerji bo

ples, za katerega bo igral Frank Mramor orkester. Vstopnice so samo po \$1.75 za osebo. Vsled omejenih prostorov, jih je samo 500. Zato jih hitro rezervirajte, da ne boste prepozni. Dobijo se pri blagajniku Andrewu Božiču, tel. 481-7094, ali pa na seji 2. februarja.

Ker sem že pri upokojencih, naj povem, da bo Federacija petih clevelandskih klubov priredila izlet v New Smyrna Beach, Florida, enkrat v marcu. Za ta izlet se je doslej prijavilo že nad 80 članov, kar je več kot za dva avtobusa. Če ne bo kake spremembe, bo stala vožnja v obe smeri samo \$46. Sicer pa bodo o podrobnostih še sklepali zastopniki klubov na prihodnji izredni seji Federacije 31. januarja ob 2. uri pop. v SD na Holmes Ave.

Za publ. odbor:
Frank Česen

Frank Kostenu v spomin

Cleveland, O. — Frank Kosten je umrl! Prav neprijetno me je iznenadila ta novica. Odločil sem se, da se udeležim pogreba. S Francetom sva bila iskrena prijatelja. On je prišel v Ameriko 1. 1913, jaz pa leto prej. France je bil tak pameten, da je ostal v Ameriki, ko se je pričel v Evropi bojni ples, dočim sem jaz na spomlad 1. 1914 odšel v Avstrijo. Tam so me pa zagrabili. Ker sem šel v Ameriko brez dovoljenja, to je brez potnega lista, sem moral na nabor, potem pa za kazen takoj v vojašnico. Dočim se je France v salonu mojega strica Johna Grdine smejal kot vinočot — bartender, sem jaz kot vojak ekserciral po Ljubljani, kjer me je dohitela novica: Avstro-Ogrska je napovedala Srbiji vojno. Se slabše je bilo, ko je napovedala vojno tudi Rusiji. Na, tu ga imaš, sem dejal, ko sem ga tako polomil; grozno polomil, ker treba je bilo iti na rusko bojišče, kjer sem padel v rusko vojno ujetništvo.

Ko sem se srečno vrnil domov, me je pa čakala druga vojna. Avstrijski Nemci so vrgli šibke in ne dovolj odporne slovenske oddelke iz Koroške: Treba je bilo reševati Koroško in hajdi spet v bojni metež. Ko smo izgubljeno ozemlje pod generalom Smiljaničem zopet zavzeli in sem bil prost tudi jugoslovanske vojaške službe, sem se vrnil v Ameriko. V Clevelandu, kakor prej, sva se zopet srečala s Frankom Kostenom iz Metnaja pri Stični. Isto leto kot jaz vdrugič, je prišla v Ameriko njegova sosedka Ilovška Francka, s katero se je on poročil.

Ker sta bila oba zavedna Slovenca, pa dobra igralca, smo večkrat skupaj nastopali na odru. Ko smo pričeli z veliko dramo "Pasijon" ali "Trpljenje Gospoda Jezusa Kristusa", je Frank nastopil v vlogi svetopisemskega Nikodema. Pri tretji predstavi Pasijona je Frank nastopil v vlogi velikega duhovnika Kafje, njegova žena Frances pa v vlogi Matere božje. Njej je ta vloga tako po postavi, kakor naglasu, izbornu pristojala. Prav za to velikodušno pomoč pri Pasijonu sem njima kot bivši režiser Pasijona še danes hvaležen in prav zato pišem njima v spomin in zahvala.

Ko smo delali za postavitev spomenika škofu Ireneju Frideriku Baragi v Jugoslovanskem kulturnem vrtu, sta sodelovala oba; Frances je bila pomožna tajnica pri J.K. Vrtu. Pred 22 leti je Frances umrla. Njene izgube Frank nikakor ni mogel preboleti in se je končno poročil z go. Jennie Intihar, s katero je živel vse do smrti.

Zdaj počiva na Kalvariji poleg svoje Francke, kjer z mnogimi Slovenci-pionirji čaka dneva vstajenja od mrtvih. Ob joku njegove žene Jennie ter sinov Franka, Raymonda, hčerke Helene ter svačinje Mary Debelak in drugih številnih sorodnikov

smo položili Franka k zadnjemu počitku.

Dragi Frank! Tvoje življenje ni bilo tjavendan, pač pa je bilo polno dela in trpljenja za narod, ko si delal, kjer si pač mogel in kamor so te klicali. Vedno si bil nasmejan in dobre volje, pa četudi so te težile skrbi za družino v času depresije. Dobro si dokončal tek svojega življenja in lahka naj Ti bo ameriška gradba, prav tako Tvoji nepozabni družici Francki. Tvoji soprog Jennie, sinovom, hčerki in sorodnikom pa naše sožalje!

Jože Grdina

Martin Krpan pri Sv. Štefanu v Chicagu

Chicago, Ill. — "Dunaja ni bilo meni treba, mene pa Dunaju!" se postavi Krpan pred vladarjem, ko je cesarica ošabno nastopila proti njemu predvsem zato, ker ji je posekal najlepšo lipo na cesarskem vrtu. To se izplača videti in slišati, kako je slovenski Martin Krpan cesarici naravnost odbrenkal, kar ji je šlo. Najbolj se mu je zamerilo, ker je cesarica razžalila njegovo kobilico in ji je rekla "kozica".

"Z Bogom ostanite!" se je poslovil od Dunaja Krpan. "Srečno hodi!" je rekel cesar; ministar Gregor pa nič! In odšel je rešitelj Dunaja nazaj na Vrh pri Sv. Trojici. S seboj je nesel veliko mošnjo cekinov in pa važno "cesarsko listino". Morda je kdo že na vse te stvari pozabil, pa je prav, da si spomin zopet osveži. Najlepša prilika bo v nedeljo popoldne ob 3. uri v dvorani sv. Štefana pod cerkvijo. Niti eden ne bo manjkal. Gospodinj! Ne pozabite prinesiti s seboj škričnjaka krofov, kakor jih je znala speči Krpanova Mrečaka. Kroke oddajte v kuhinji!

P. O.

Dobrotniki Rožmanovega zavoda v Argentini v l. 1966

BUENOS AIRES, Arg. — K vzdrževanju ustanove so tudi leto velikodušno prispevali dobrotniki rojaki iz ZDA in Kanade. Po posredovanju gg. Julija Slapšaka, Karla Wolbanga CM, dr. Filipa Žaklija, ki je bil tam na potovanju, Franca Lončarja, Pavla Bajde in družine Petrič smo prejeli sledeče darove (v U.S.A.-dolarjih): Ivanka Pograjec \$100, Theresa R. Frank \$100, Rudi Kolarič \$100, Frances Marolt \$50, Andrej Remec \$50, Leopold Pretnar \$40, Rezika Klemen \$20, Manca Preša \$15, Albina Osenar \$10, Franciška Levstik \$10, Alojzij Vrtačnik \$10, Neimenovana iz Clevelanda \$10, Frank M. Jakšič \$5, Vida Svajger \$5, Franc Kamin \$5, Franc Markošek \$5, Feliks Lebane \$5, rojaki v okraju Cook \$75; razni dobrotniki (zbral Fr. Lončar) \$80; drugi darovi \$14; iz fonda pod škofa Rožmana (rev. Julij Slapšak) \$500; rev. župnik Matevž Kebe pomagal z mašami v korist ustanove, \$320; podobno rev. župnik Matija Jager, \$208. — Podpora v kanadskih dolarjih: Tone Adamič \$10, Ivan Senica \$10, Feliks Lebane \$5.

O argentinskih in avstralskih dobrotnikih poročamo v argentinskem slovenskem tisku.

Vsem naj plemenito dobroto Bog bogato poplača! Za dobrotnike se v ustanovi veliko moli in se darujejo sv. maše. S to podporo so omogočili delo naše, slovenske ustanove, ki bi se s samimi prispevki gojencev ne mogla vzdržati, pa naj bi po zamisli ustanovitelja, pok. škofa Rožmana, živela in dala naši emigraciji še novih slovenskih duhovnikov in drugih slovensko zavednih javnih delavcev.

Dr. Franc Gnidovec, rektor slov. semenišča v Argentini.

Spomin na duhovne vaje ob Svečnici

EUCLID, O. — Kapela v Domu duhovnih vaj v Clevelandu je posvečena Marijinemu darovanju, zato praznuje na Svečnico svoj god. V tem domu smo po našem skrbnem pokojnem škofu dr. Gregoriju Rožmanu tudi Slovenci dobili prostor, da lahko vsako leto opravimo v tednu po Zahvalnem dnevu duhovne vaje. Te duhovne vaje je v začetku tudi prevzvišeni sam večkrat vodil.

Vsak, ki se je že udeležil duhovnih vaj in je vstopil v omenjeno kapelo, takoj vidi na oltarju glavno sliko, kako je srečen starček Simeon, ko drži v naročju dete Jezusa. Marija drži razprostrte roke, kakor da ga želi sprejeti nazaj v svoje naročje. O, kdo bi si ne želel sreče, kakršno je doživel starček Simeon! Prepričan sem, če bi bilo to dano Tebi ali meni in bi imela na izbiro visoko odlikovanje, milijonsko premoženje, ali pa bi lahko Jezusa sprejela v svoje naročje, da bi se nobeoden od naju ne zmenil za minljivo čast in premoženje, ampak bi z največjim spoštovanjem in ljubeznijo sprejela nebeško Dete v svoje naročje.

Slika Marijinega darovanja je res najbolj primerna za v kapelo duhovnih vaj. Vsak, ki se teh vaj udeleži, želi pripraviti v svoji duši s premišljevanjem, molitvijo in sveto spovedjo lep prostor z Njega, katerega vidi na sliki v starčkovem naročju.

Letos pridejo na vrsto za duhovne vaje žene in dekleta in upam, da bo vsaka srečna, katera se jih bo udeležila.

O lanskih duhovnih vajah, ki so bile za moške, je lepo pisal v Ameriški Domovini 5. dec. lani g. Janez Sever, vendar želim jaz k temu še nekaj pripomniti.

Glavni organizator za duhovne vaje je bil g. Franc Sever. On je tudi naprej molil pred jedjo in po jedi in se je ob koncu vsem zahvalil za udeležbo.

Duhovno branje je bilo vsaki-krat lepo, vendar je bilo lani nekaj izrednega. Vsebinsko o Duši Kristusovi je bila tako ganljiva in čitati bi tudi nobeoden ne mogel bolj razločno, kakor sta to storila g. Miro Odar in g. Janez Sever. Petje je vodil, kakor vedno, g. Rudi Knez. On je res mojster in je vedno v svoji ponižnosti in sosenosti pripravljen delati Bogu v čast in ljudem v veselje, ne da bi pričakoval kakega plačila. Napovedovalec pri sv. maši je bil g. Jože Likozar, strežnik pa gg. Ivan Jakomin in Milan Rihtar. Zdi se mi, da so vsi trije z lepim vedenjem kar pripomogli k večji pobožnosti. Nad vse lepa je bila skupna molitev. Videlo se je, da se je vsak prizadeval, da bi bila res Bogu dopadljiva.

Misijonarju č.g. Janu in vsem, ki ste pripomogli, da je bilo na duhovnih vajah tako lepo, Bog plačaj!

Lepo je, če računamo na duhovne vaje zopet za drugo leto in da bo prišlo z nami več tudi novih. Ker pa nas je več starejših in bomo mogoče med tem časom odpoklicani čez mejo, pa imamo veselo upanje, da nas bodo nadomestili drugi.

Vsem, ki smo bili skupaj na duhovnih vajah, kakor tudi tistim, ki čitate te vrstice, moj najtoplejši pozdrav!

Vincenc Povirk

Merilo za gasolin

LOS ANGELES, Calif. — Letalske sile imajo elektronsko merilo za gasolin, ki kaže funte, ne galone.

Poravnajte zapadla naročnino že ob prvem obvestilu. Prihranite nam delo in nepotrebne stroške. Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj.

Deklica z odprtimi očmi

PIERRE L'ERMITE

Vzdolž vrta, malega dvorišča in utice je stala enonadstropna hiša... z lesenim stopniščem, stopniščem, prostornimi hodniki, lepimi svetlimi sobami, zasenčenimi z zavesami... Streha pa je bila iz okrogle opeke obrasle z mahom, kjer se je igrala svetloba z vsemi zlatimi barvami... z rumenim zlatom, z zelenim zlatom, z rdečim in oranžnim zlatom... s težkim zlatom, ki je včasih žametasto, včasih solčno, včasih kakor oči, ki človeka v mraku motrijo.

Naposled je obdajal vse to... hišo, vrt in dvorišče, neizmeren okvir morja... morja, ki se tako izpreminja v svoji enoličnosti, z jadrnicami, ki tovarijo sol iz solarnic, z malimi ladjicami za lov na sardine in z veliko časih azurno, časih smaragdno črto obzorja, ki je kakor daljen smehljaj ali kakor pretnja viharja.

Tistega dne je sijalo praznično solnce... solnce, ki je izpuhtevalo vse, rože, barve in dišavo... solnce, ki je prepevalo visoko pesem življenja in vseobjemajoče ljubezni.

Teta Cecilija, ki je razkazovala svojo hišo in svoje rože, je bila Rolandi znamenje, naj nabere šopek za gospoda voditelja.

To je bil resnično prizor vreden slikarjevega čopiča: dekle den zalega lica, s kuštravimi lasmi, ki so ji uhajali iz pod tesne bele avbice... in zlata svetloba se je igrala s temi lasmi... dekle je šopom cvetk na roki... na cvetkah je pa jokala še jutranja rosa, na rožah na jasmninu, na hortenzijah, na lovorjevih cvetih, na ognjenobarvnih geranijah... resnično: katerega slikarja želja bi ne bila, ujeti to virgilsko podobo na platno?

Gospod voditelj je zamišljen motril Rolando, cvetje... motril teto, vrt... nebo in solnce...

In reče: "Če je kje sreča na tem svetu, sem jo našel tukaj in nikdar bi je drugje ne iskal!..."

Pri teh besedah se zdrzne Rolanda, ki je vezala cvetke v šop. Ozre se z vprašajočimi očmi v gospoda voditelja... in njen pogled prodira skoznj in dajlavo... Kaj ve o nji on, ki je izgovoril te nepričakovane besede... tako pomembne za vso bodočnost, besede, ki so morda odgovor "neznane" na vprašanja, ki si jih v strahu sama stavi.

Gospod voditelj je opazil ta pogled, ki je nekaj sekund iskal v njegovo globino in se je pri odhodu vpraševal: "Zakaj me je to dekle tako gledalo?..."

X. poglavje. Istega večera je ostala Rolanda sama doma.

Teta in Filomela sta se bili odpeljali s Pentaponom na ogled borovega gozdiča, ki je pripadal njim, da se odločita glede sekanja. Rolanda je pripravljala ročno delo za bližnji noirmoutierski semenj, kajti semenj se vrši vsako leto baš ob času, ko pridejo tujci, ki radi kupujejo in razne kolonije, ki tvorijo privlačne točke priveditve. Vse ostalo, to se pravi predmete za prodajo, preskrbi domače prebivalstvo samo. Dekle je zato pijeno v svoje delo in šiva s sklonjeno glavo. Pri njenih nogah spi Faraud, iztegnjen kakor je dolg in nanj se naslanjata obe mucki. Izgleda da sanja, kajti v presledkih vzdrgetavajo njegove tace in uhajajo mu brezpomembni klici.

Ura večernega mraka je prišla... Ura "med psom in volkom", kakor so jo slikovito imenovali naši dedje. Ura, ko nas svetloba zapuša in še ni povsem odšla, ter prihaja noč in vendar še ni vsa objela zemlje.

Sence drevs se podaljšujejo na morskem pesku, ki pokriva vrtno stezice; ptice ščebetajo svoje večerno pesem; pozlačene mušice plešejo v poslednjem žarku in tudi ta poslednji žarek poje svoj poslovični spev v srebrenosivih in rožastih otenkih v malih okencih izb v prvem nadstropju.

Vse naokoli tišina... pesem... skrivnost...

Nenadoma prelomi to tišino, oh! obzirno... srebrni glasek zvončaka pri glavnih vratih. Faraud, ki se je bil hipoma vzdramil, odgovarja z neugnanim lajanjem in se zapodi proti vsiljivcu. Mački zbežita v svoji previdnosti na kraj vrta, da iz daljave opazujeta položaj.

Rolanda odloži svoje delo, vstane, gre odpirat in... pred njo stoji "princ iz bajke". Ne več ne manj.

"Princ iz bajke" je seveda lep šestidvajsetleten mladenič, vitke rasti, okusno oblečen, plavalas, modrook, ki reče neprisljerno in plašno hkrati:

"Gospodična, prosim Vas oporoščenja, da Vas motim zdaj, ob tej uri, toda gospod voditelj me je naprosil..."

"Vi prihajate iz 'Stare Rakovice'?"

"Saj res! Tako bi bil moral začeti. Da, iz 'Stare Rakovice' prihajam... Parižan, včeraj sem došel v družbi kakih petdeset prašnih in umazanih tovaršev! Uprizorili smo prave orgije, da se umijemo z vodo iz našega vodnjaka. To je bilo slabo kajti nismo še vedeli, da imate tu tako malo vode. Zdaj je ta voda polna peska, umazana in nepitna. Uganili boste gospodična, zakaj sem prišel..."

"Ali nimate dveh vodnjakov?"

"Da... v onem drugem, tam na kraju poleg kapelice je še več vode. Ampak pravijo, da je tam nekdanji gospodar izvršil samomor in... da še zdaj teži notri!..."

"Oh ne... slišala sem, da so ga že zdavnaj potegnili ven..."

"Čeprav... vendar se človeku upira. Bojimo se, da ne najdemo v kozarcu mrličevega zoba ali kaknega gumba njegovega telovnika... Gospod voditelj bi vsaj pri večerji rajši imel malo manj mrtvaške vode. Zato si dovoljujem še enkrat uporabiti Vašo dobroto, ki nam je že vsem preddobro znana, in Vas prosim, da nam poklonite vedro čiste vode za na mizo..."

Vse to je povedal počasi, vljudno z nasmeškom, ki naj bi bil nalašč iz zadrega, kakršna je lastna izbrušenemu Parižanu, kadar govori z inteligentnim in uglednim dekletom.

Ta razgovor se je vršil pri malih vhodnih vratih na stezici polni sive sence. Ob zvoku tega toplega in mladega glasu, ob jasnem pogledu, iz katerega je sijala srečna duša, se je tudi Rolanda polotila prijetna zadrega.

"Imamo prav dober vodnjak; in dosti vode je notri. Moja teta bo gotovo zelo vesela, ko bo zvedela, da sem Vam postregla z njegovo vodo. Toda... Filomele ni doma... ona bi Vam bila gotovo pomagala... Kaj čem, bom pa jaz namestu nje."

"Oh... Ni treba gospodična. Pri 'Stari Rakovici' nas je petdeset za zajemanje vode; naredili bomo vrstni red, kakor pri vojaki... pridem sam po vodo, ker ste mi dovolili... Eno vedro ali dve bo dovolj... Toliko, da skočim ponje..."

"Boste znali zajeti vodo?"

"Oh... gospodična..."

In princ iz bajke odhiti proti koloniji, ponavlja z zgražanjem:

(Dalje prihodnjč.)

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — Slovensko kulturno društvo Triglav se bo poslovilo od predpustnega časa s posebno predpustno zabavo. Sami imenujejo to zabavo predpustno maskarado. Ta maskarada bo združena s šaljivim sporedom. Spored se bo vršil 5. februarja v spodnji dvorani sv. Janeza. Začetek ob treh popoldne. Na sporedu so sledeče stvari: 1. šaljiv pozdrav gostov. Imel ga bo Frank Rozina; 2. duet, ki ga bo vodil pevovodja Ernest Majhenich. 3. V brivnici. 4. Katrcia in Francelj — šaljiv prizor. Nastopila bosta Izabela Kralj in Frank Rozina. 5. Pevski kvartet. 6. Žena svojega moža po nosu pozna. Nastopili bodo štirje zakonci. 7. Dva ženina in ena nevesta. Igrajo: Izabela Kralj, Ivan Bambič in Vladislav Kralj. 8. Revija mask. Najlepše maske bodo nagrajene.

Po programu bo večerja in ples. Za večerjo bodo dobre triglavanke pripravile domače klobase — krvavice, kislo zelje in krompir. Poleg tega bo na razpolago pecivo, kava in hladna pijača.

Za muziko bo skrbel orkester Tivoli iz Chicaga. Pravijo, da ti fantje prav dobro znajo igrati. Program, ki sem ga dobil v roko pred kratkim, pravi, da so vsi prav vljudno vabljeni, prav vsi. Vstopnina je le en dolar, za maske pa nič. Čisti dobiček tega zabavnega večera je namenjen za novo cerkev sv. Janeza. Jim bo prav prišlo posebno sedaj, ko izdajo.

Zadnjo nedeljo so praznovali pri Sv. Janezu Baragovo nedeljo. Župnik je pri sv. maši omenil poseben članek o Baragi, ki ga je napisal nadškof Robert Dwyer v Catholic Register. Šel sem iskat tisti časopis in sem prebral članek od začetka do konca. Moram vam reči, da je tako zanimiv, da vam ga bom tukaj prevedel. Naslov članka je "Olikan mož gozdov".

"Na zelo oster zimski dan, dne 31. januarja 1868, so pokopali škofa Friderika Barago v Marquetteu. Škofijski obrednik zahteva, da opravi pogrebne molitve pet škofov sobratov. Niti eden od ameriških škofov ni mogel priti, da bi opravil pogrebne obrede v prazni leseni stavbi, ki je služila kot stolnica. Milwauški škof Henni je storil, kar je mogel. S svojo kočijo je prišel do Green Baya. Potem se je pa moral zaradi hudega snežnega viharja vrniti. Le šest duhovnikov iz okolice se je moglo zbrati, da so odmolili oficij za mrtve in opravili sv. mašo. Eden od teh duhovnikov je tri leta pozneje krstil očeta nadškofa Dwyerja. Toda okoli 3,000 vernikov, med njimi mnogo indijanskih spreobrnjenec, je šlo mimo mrtvaškega odra, da zad-

njkrit vidijo robati obraz ene-ga izmed ameriških največjih in najbolj junaških misijonskih apostolov.

Mnogi so že takrat in pozneje mislili, da je Baraga svetnik, toda šele pred desetimi leti se je začel uraden postopek v Rimu za njegovo svetništvo. Potek je na najboljši poti. Vendar bo vzelo dolgo časa, predno bodo vidni uspehi. Vatikanski koncil je namreč postopek za kanonizacijo ali proglasitev svetim še bolj poostiril. Računati sedaj, kakšen bo izid, je brezpredmetno. Podrobna študija njegovega življenja bo prinesla na dan svetlo poglavje v zgodovini Katoliške cerkve v Ameriki in prikazala v bolj drzni obliki značaj tega moža.

Bil je znamenit mož v več ozirih. Ni bil samo svetniški misijonar in škof, ampak tudi poznavalec plemen in jezikoslovec izrednega značaja. Bil je še posebno uspešen pri občevaranju z Indijanci. To je taka lastnost, ki jo niso posedovali mnogi zelo vneti misijonarji, ki so se lotili tega težkega apostolata. Veliki francoski misijonarji, jezuiti, frančiškani in drugi, ki so misijonarili v okolici Velikih jezer v 17. in 18. stoletju, so želi le malo uspeha. Zdelo se je, da je indijanska osebnost prežeta z železom, ki ga ni mogoče prebiti, pa četudi so bile žrtve še tako velike, vključno govorniškim zmožnostim in pripravljenostjo dati svoje življenje. Bil je to odličen neuspeh.

Ne tako Baraga! Nekaj je bilo v njegovem nastopu, neka privlačnost, ki mu je naklonila zapučen plemen in mu omogočila pokristjaniiti ta plemena ne samo po imenu, ampak v resnici. Z leti je bilo opažati, da je sam izgledal kot kakšen Indijane, preosnova, ki je napravila iz lepega in prikupnega mladega duhovnika starajočega se škofa, ki je izgledal kot kakšen indijanski poglavar. Slike, ki jih imamo iz njegovih zadnjih let, kažejo njegov od preizkušenj razzorani obraz.

Rojen ne iz plemenitega rodu, vendar uspešnega slovenskega zemljiškega gospoda, eden od tistih korenin, ki so se postavile po robu turški nevarnosti in zavrlje islamu pot v Evropo. Imel je priložnost za primerno šolanje. Studiral je na Dunaju in postal doktor prava. Nato pa je odšel v semenišče in je 21. septembra 1823 bil posvečen v 26. letu svoje starosti. Sedem let je dehal kot duhovnik v svoji škofiji Ljubljana, dokler se ni odločil na nujno prošnjo Leopoldinske družbe, da postane misijonar v zapadni Ameriki. V Ameriki je deloval pod pionirskim škofom Edwardom Fenwickom v Cincinnatiju v Ohio. Toda že

leta 1831 ga najdemo med Ottawa Indijanci pri Arbore Chroche (Harbor Springs), Michigan." (Dalje prihodnjč.)

Kunovarjev oče so zopet bili v bolnici nekaj časa. Vendar se ne dajo. Pravijo, da je še čas. Sedaj so zopet doma. Stanujejo pri svoji hčeri Ani Levičarjevi. Kljub visoki starosti so še vedno dobre volje. Malo jim je dolgočas, ker so čez dan čisto sami. Fant gre v šolo. On in ona oba delata in tako oče kar samujejo. Zelo se zamotijo z branjem. Ameriško Domovino preberejo od začetka do konca. Verjetno več vedo, kaj se godi po slovenskem svetu tukaj v Združenih državah in Kanadi, kakor tudi drugod po svetu, kakor mi ostali. Ker naše branje je navadno zelo površno. Hitro pogledamo novice in če je morda iz našega kraja kaj in je dovolj. Oče pa ne tako. Slovenska beseda in ljudje so mu zelo pri srcu, zato pa tudi vse preberejo, kar se njih tiče. Očetu želimo še dolgo let življenja, zadovoljstva in veselja med slovenskimi ljudmi. Njegov obisk pri raznih prireditvah je nam vsem v vzpodbudo.

Zopet imamo nekaj ljudi po bolnicah. V Milwaukee Hospital se nahaja Mrs. Martinčič. Zelo jo muči sklepni revmatizem in še sladkorna bolezen povzru. Če koga nanese pot tam mimo, pa naj se ustavi pri njej za nekaj minut. Ji bo v veliko uteho! — V Sacred Heart Sanatorium se pa nahaja Frank Bohte. Splošna oslabelost ga je prisilila, da je iskal zdravniške pomoči in tako se je znašel v zdravilišču. Frank ve marsikatero. Veliko modrih ve. Pove pa tako, da paše. Ga pogrešamo. Obiščite ga, da mu prikrajšate njegove bolniške ure in da se malo pogovorite z njim.

Kako sodijo Britanci o vietnamski vojni

Izobražena, poslovna in ostala zgornja plast odobrava ameriško stališče, na splošno pa je več takih, ki se zavzemajo za ameriški umik, kot takih, ki so za ostrejšo vojno.

LONDON, Vel. Brit. — Skupina uglednih angleških avtorjev in političnih komentatorjev je v pismu "Timesu" trdila, da je skupina ljudi v Veliki Britaniji, ki se udeležuje in podpira protiameriško gonjo zaradi vojne v Vietnamu sorazmerno manjša od skupine tistih, ki to ameriško politiko v Vietnamu podpirajo. Izjavili so, da je čas, da s protiameriško gonjo prenehajo, kajti, ko je prišlo do jasne odločitve v Koreji, v Berlinu in sedaj v Aziji, stoji Velika Britanija trdno na strani Amerike in njenih zaveznikov v britanski

Skupnosti narodov.

Na to pismo, ki ga je podpisalo 10 uglednih avtorjev in komentatorjev, je odgovorilo v "Timesu" z oglasom 1,475 članov predavateljskih in profesorskih zborov na britanskih visokih šolah, v katerem pozivajo britansko vlado, naj umakne svojo podporo ameriški politiki v Vietnamu.

Povpraševanje uglednih in splošno znanih ljudi, katerih imena so v "Who Is Who?" v Veliki Britaniji, je pokazalo, da jih je 67% za sedanjo ameriško politiko v Vietnamu, 20% jih je za ameriški umik, 13% pa nima jasnega mnenja.

Povpraševanje javnosti na splošno je baje pokazalo drugačen izid: 42% za ameriški umik, 32% za sedanji ali povečani ob-

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 73 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON

AERO SPACE

MISSILE and

Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLACA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop.

ali kličite

341-1700

za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (23)

seg bojevanja, 26% brez jasnega stališča.

Kašmir ne bo deležen svobodnih volitev

NEW DELHI, Ind. — V vsej Indiji bodo 21. februarja splošne parlamentarne volitve. Volivna borba poteka precej svobodno in volitve bodo potekle v veliki večini dežele brez ovir in nasilij. Izjema v tem pogledu je Kašmir, država v Indijski federaciji, ki jo Indija smatra za svojo, četudi dober del prebivalstva tega noče.

Po Indiji vzdrževana vlada v Kašmirju se drži s silo in njeni nasprotniki trdijo, da je prepredila za bližajoče se volitve postavitev opozicijskih kandidatov in si tako že vnaprej zagotovila večino v 75-članskem parlamentu. Dejstvo je, da v 42 volivnih okrajih opozicija ni uspela postaviti kandidatov. Od 26 prijavljenih kandidatov opozicijske Narodne konference je bilo dovoljeno kandidirati le 3.

Dve mnenji o davkih

CLEVELAND, O. — Načelnik Federal Reserve Bank W.C. Martin Jr. je dejal v Londonu v ponedeljek na letnem sestanku prekomorskih bankejev, da populnoma o d o b r a predlog predsednika Johnsona o posebni davčni nakladi 6%. Zvezni senator S. Young iz Ohia pa je isti dan zvečer v Lakewoodu, O., v nekem govoru dejal, da je proti predsednikovemu predlogu in napovedal, da bo ta v Kongresu tudi propadel.

Sen. Young zahteva, da vlada najprej ukine "razmetavanje denarja", posebno pa je hud zaradi vojskovanja v Vietnamu. Zavzema se za končanje te vojne pod skoro vsakimi pogoji.

Za dobro voljo

Razni ljudje, razni običaji

Tuj mornar reče Kitajcu, ki je položil na grob znanca kos pečene mesa: "Čuješ, Yong-li, kdaj pride tvoj prijatelj iz groba, da poje pečenko?" — Yong-li: "Tedad, ko se zbudi tvoj prijatelj, da poduha cvetje."

Zenske dobijo delo

Delo dobi
Pomivalka posode, za popoldne, skupno 35 ur. Oglasite se osebno. Delo dobi tudi kuharica
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214 (x)

MALI OGLASI

Soba se odda
Poštenemu moškemu, srednje ali starejše starosti. Stanovanje je čisto, mirno in nič otrok; dober dom. KE 1-6129. (24)

Sobe v najem
Tri opremljene sobe s kopalnico se oddajo v st. clairski slovenski naselbini. Kličite 391-3571 po 7. uri zvečer. (23)

Naprodaj
Hišica 5½ sob, garaža, lep lot, nizki davki, mirno, blizu Wiltoughby Freeway. Prazno, dobro za v najem; plin, voda, podcestni kanal. \$8300. Kličite 943-0341. —(24)

Hiša naprodaj
8-sobna enodružinska ali za dohodek v fari Marije Vnebovzete. Kličite podnevi 481-0190, zvečer MU 1-5312. (24)

Soba se odda
Lepa, opremljena soba se odda zaposlenemu moškemu, v lepi mirni hiši. Si lahko kuha. Na 1027 E. 61 St. tel. HE 1-6671. (26)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

OMAGAL JE! — Menih, ki nabira darove za uboge, je utrujen zadremal na klopi v parku v Limi, glavnem mestu Peruja. Fantič, ki je prišel mimo, spušča svoj dar v nabiralnik spečega nabiralca.

MLADA BREDA

IVAN PREGELJ

"Ali že greš?" je vprašal mož. Marjanica. "Premočno mleko je, 'Grem,' je odvrnila, 'moram pomagati Marjanici!'"

"Ali se hočeš materi prikupiti?" se je nasmehnil mož. "Le pridno, Anica!"

Anica je smehljaje se prikimala in šla. Našla je v kuhinji Marjanico vso divjo in vpričo na Nežo, ki tudi ni molčala.

"Sest sem ti jih dala," je vikala Marjanica.

"Pet si jih dala, pa jih šteje," je vihtela Neža šop žlic proti Marjanici.

"Izgubila si eno, pa tajiš. Moj Bog, slabši si ko otroci, prav nič se ne smem zanesti nate. To je vse samo zaradi te neumne glave. Tisti šop las si že, da bi pa delala, kaj še! In še to, kamor je človek prisilil, napravi narobe..." se je usipalo Marjanici iz ust tako hitro in glasno, da Neži ni preostajalo drugega, nego cepetati od nestrpnosti z nogami in vihteti z žlicami. Ko pa se je Marjanici zaletelo, je hipoma porabila to prilžnost Neža.

"Narobe seve. Kaj pa ti, kaj, ki devleš česen v ješprenj? O, le vprašaj Krivca. Je rekel, da naj se mu še kdaj to pripeti, je rekel, da veš... česen v ješprenju..."

"Kaaj?" je zatulila Marjanica, uporabljajoč desno uho. "To si napravila ti, nalašč, ti in ti, ti. Ali zdaj veš? Ti zlobna, grda poniglavka, ti zanikrna, česen v ješprenj! Ali ste slišali kdaj kaj takega, ljudje božji, ste slišali?"

"Marjanica!" je bilo čuti iz sobe in v hipu se je Marjanica umirila.

"Marjanica!"

"Ali mene hoče?" je vprašala Marjanica Jurija in Anico, ki sta prišla iz sobe.

"Tebe, tebe!" je škodoželjno prikimala Neža. Marjanica je odšla v vežo in onstran v sobo. Pustila je vrata odprta.

"Danes je mleko zopet prismojeno!" se je hudovala Katra onstran.

"Ježeš, ni mogoče," se je čudila Marjanica.

"Pa je," je sitnost stresala Katra. "Kaj je treba, da mi tu pogrinja kakor v gostilni. Bi rajši mleko prav ogrela, pa ne teh gosposkih komedij."

Anica je začutila, da ji stopa kri v lice. Tih je vprašala Jurija:

"Ali res diši?"

"Pojdi no," je odvrnil mož in ji stisnil roko. Vstopila je Katra in za njo Marjanica.

"Nekam prehlajena sem, nič ne morem vedeti," je govorila

"Kaj ne bi, če pa piha pod streho vso noč!" je odvrnil mož.

"Zakaj pa ne spite v sobici, ki je gori?"

"Ta je za jabolka in zelje," je pripomnil mož pikro, "zelje zmrzne in škoda bi ga bilo, Luke ni škoda!" Nato je mož prinesel skledo na usta in pil. Potem je vstal in lezel izza ognjišča in godrnjal: "Vsaj za pipo tobaka da bi bilo vedno, pa ni, in če je, pride in kriči, da bom zažgal."

Tako govorec sam s seboj, je šel na dvorišče. Anica pa je začela narezovati obelo. Tedaj je slišala Tomažev glas z dvorišča:

"Kaj? Tobaka bi rad? Glej, Luka, tam je oreh. Naberli listja in ga posuši. Ne diši dobro, a za silo je in kadi se tudi."

"Ali že spet kaj berači," je zaslislala nato Anica mater Katro, "kaj bi zopet rad, kaj?"

"Luka ne berači," se je norčeval Tomaž, "neumen pa ni, živel bi rad po gosposko."

"O saj bi lahko, pa je vse zapravljen," je pripomnila Katra in s tršim glasom dostavila: "Poberi se!"

Nato je Anica slišala, da sta se hlapec in Katra približala hiši, in Katra je rekla:

"Ali imaš kaj hudo dela?"

"Ze gre," je pripomnil dvoumno hlapec.

"Preobleci se," je velela Katra, "pa dol k Cerarju stopi, naj zapreže."

"Tisto pa," je dejal fant, "prav za prav nisem nič kaj vreden danes. Se vsaj izražam."

Katra je stopila v kuhinjo. Anica je rezala slanino in se ni ozrla na njo, ko je pristopila.

"Za kaj pa bo to?" je vprašala tašča.

"Za kosilo!"

"Kaj? Za kosilo?" je zastokala tašča, "no ti pa znaš, ali je to za en obed? To je za trikrat, ljuba moja. Lepo boš gospodarila."

"Saj nas je petnajst danes," je ugovarjala Anica.

Tedaj je vstopila Marjanica.

Katra je potegnila Anici nož iz rok in oddelila del obele.

"To je za petnajst!"

"Zelje pije obelo," se je pritaknila Marjanica, "pa sem urezala nekaj več!"

"Tako? Za zelje?" je še vedno z ogorčenim glasom dejala Katra Anici. "Zakaj pa tega ne poveš?" Nato se je obrnila k Marjanici:

"Zame in Tomaža ne pripravljaj nič."

"Kaj je rekla?" je klicala Marjanica za odhajajočo. "Zdaj pa delaj, če pa ne vem, kaj."

Anica ni pazila na njeno vprašanje.

"Ali ste tudi gluhi," je očitala Marjanica. Anica ji je obrazilila reč.

"Kaj?" se je začudila Marjanica, "da ne bosta jedla, da ne bosta? Tomaž ne bo jedel? Seveda, objedel se je in bi rad prebiral."

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

En zaboj... 24 steklenic Stroh's piva. To je zadovoljiv način uživanja Stroh's, ki tekne tako, kot nobeno drugo ameriško pivo. Stroh's se razlikuje po okusu zaradi tega, ker je varjeno drugače kot ostala ameriška piva. Je varjeno z ognjem. Pokusite Stroh's. In kupite ga v zaboju. To je najboljši kup piva.

Stroh's

Z OGNJEM VARJENI OKUS

VSTOPNICE NAPRODAJ SEDAJ

February 9th Thru 19th

AL SIRAT GROTT
CIRCUS
CLEVE. PUBLIC HALL
3 RINGS

"THE CIRCUS WITH A PURPOSE"

featuring

The First Family of the High Wire

THE GREAT WALLENDAS

World's Youngest Animal Trainer

DAUNTLESS JON ZERBINI

Wrestles Lion in Death Defying Match

Music Hall Box Office (11 a.m.-7:00 p.m.), E. 6th

& St. Clair—Parking permitted for 15 min.

Richman's Box Office, 726 Euclid

CIRCUS SCHEDULE

Evening Performances at 8:00 P.M.

WEEKDAYS: Feb. 9, 13, 14, 15 and 16.

\$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50

FRIDAYS-SATURDAYS: Feb. 10, 11, 17, 18

\$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50

Matinee Performances:

Weekdays at 2:00 P.M. Saturdays at 2:30 P.M. Sundays at 2:00 P.M.

WEEKDAYS: Wed., Feb. 15, Fri., Feb. 17

\$2.50, \$2.00 and \$1.50

SATURDAYS-SUNDAYS: Feb. 11, 12, 18, 19

\$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50

All ticket prices include tax

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MACHINISTS
MAINTENANCE ELECTRICIANS
SET-UP MAN

Full time, company benefits, good working conditions

Motive Equipment Manufacturers

Division of Borg-Warner

5253 W. ROOSEVELT ROAD, CICERO, ILL.

BI 2-2520

TO 3-3500

An Equal Opportunity Employer

(23)

MACHINISTS
SET-UP MAN

Full time, company benefits, good working conditions

Motive Equipment Manufacturers

Division of Borg-Warner

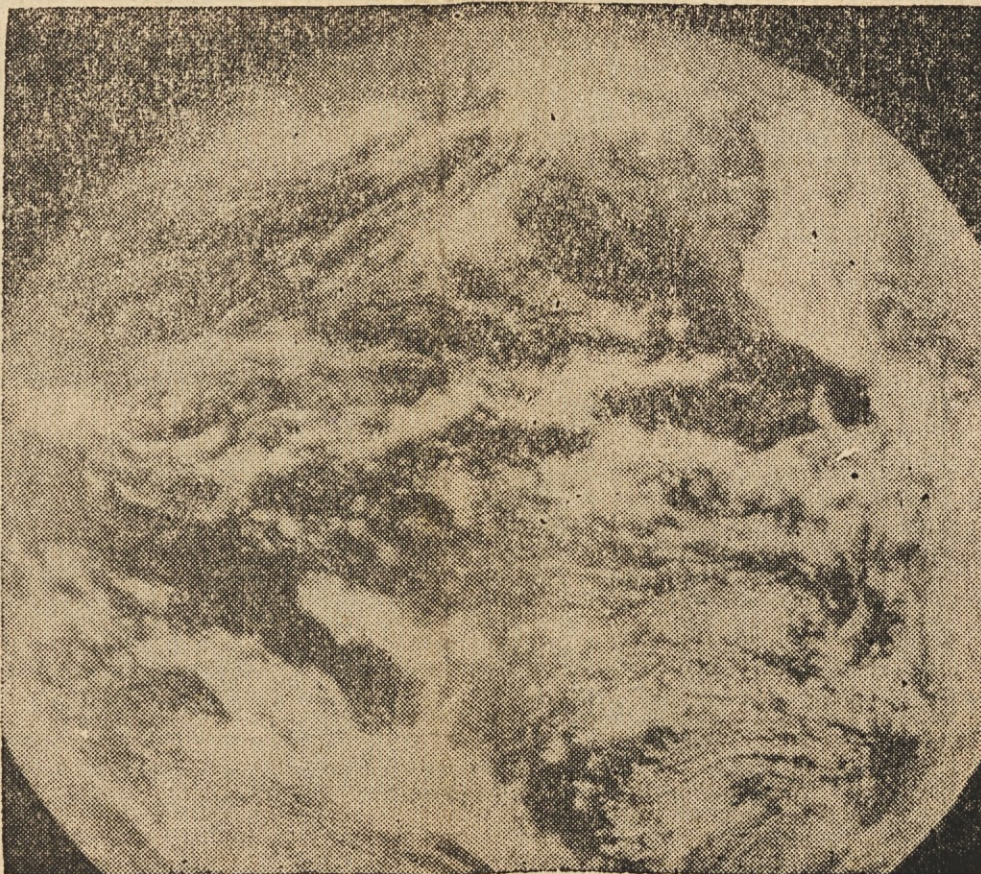
5253 W. ROOSEVELT ROAD, CICERO, ILL.

BI 2-2520

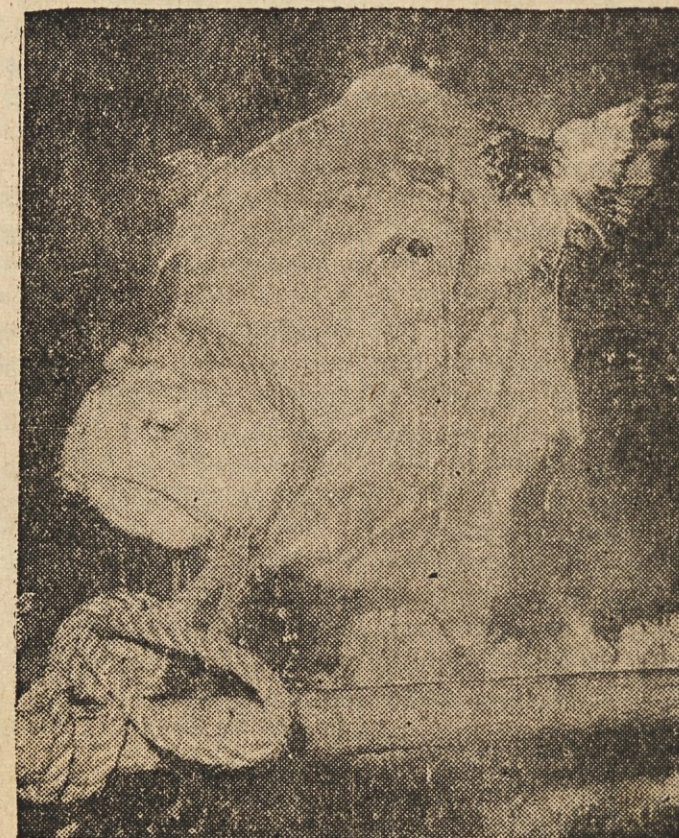
TO 3-3500

An Equal Opportunity Employer

(29)

ZEMELJSKA OBLA — Slika kaže posnetek Zemlje z oddaljenosti 22,300 milj. Ti posnetki, ki jih pošiljajo na Zemljo umetni sateliti, služijo pri napovedovanju vremena.

V KOPELI — Herfordskega bika perejo s toplo vodo, predno ga bodo popeljali na razstavišče živine v Londonu na Angleškem.